

ÖZ-DE-BİR

DENEME

SINAVI

LYS 3
5-A

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Adı	<input type="text"/>
Soyadı	<input type="text"/>
Numarası	<input type="text"/>
Sınıfı	<input type="text"/>

ÖZ-DE-BİR
YAYINLARI

LYS 3 – 5

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

BU KİTAPÇIKTA CEVAPLAYACAĞINIZ SORU SAYISI 56'DIR.

Bu kitapçıkta soruları cevaplama süresi 85 dakikadır.

Bu kitapçıkta sorularla ilgili cevaplarınızı, cevap kâğıdınızdaki "Türk Dili ve Edebiyat"ı bölümüne işaretleiniz.

1. Bir sözcüğün benzerlik ilgisi olmaksızın kendi anlamının dışında, benzetme amacı güdülmekten başka bir sözcük yerine kullanılmasına "ad aktarması" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örnekleyen bir kullanım vardır?

- A) Orhan Pamuk'un kitaplarını okumaya doyamıyorum.
B) Türkiye 2004'te bacasız endüstride dünya çapında ilk sıralarda yer aldı.
C) Tarihi Kemeraltı Çarşısı, esnafın desteğiyle ayakta durmaya çalışıyor.
D) Son zamanlarda artan kapkaç olaylarından İzmir de çok şikayetçiydi.
E) Rüzgârın etkisiyle koruluktaki ağaçlar aralarında fısıldaşıyorlardı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim yanlış anlamda kullanılmıştır?

- A) Öyle utandım ki adeta yerin dibine geçtim.
B) O, öyle beceriklidir ki elinden hiçbir şey kurtulmaz.
C) Ahmet çok uğurlu, şanslı bir insandır; onun bastığı yerde ot bitmez.
D) Benim bu konularla başım hoş değil, bu konulardan hiç hoşlanmam.
E) Bir konuşmaya başladı mı mangalda kül bırakmaz.

3. I. Kesinlikle bu söylediklerimde haklı çıkacağım.
II. Umarım seni bugün arar.
III. Şüphesiz o da böyle olacağını biliyordu.
IV. Bilhassa senin yaptıklarını unutmayacağım.
V. Muhakkak önce sizin eve uğramış, sonra oraya.
- Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri cümleye diğerlerinden farklı anlamlar katmıştır?**

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

4. İnsanın ait olduğu topluluğun parçası olmaktan öte, birey olma zorunluluğuyla karşı karşıya olduğu bir çağ bizimki. İnsan, ruhunu kendi elleriyle örmek zorunda buluyor kendini.

Bu parçada geçen "ruhunu kendi elleriyle örmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sadece kendini düşünmek
B) Başka insanlara göre kendini üstün hissetmek
C) Toplumun dayatmalarına alışamamak
D) Kişisel gelişimini kendi çabasıyla gerçekleştirmek
E) Yaşanılan dünyaya ayak uyduramamak

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koşul-sonuç ilişkisi vardır?

- A) İnsan için geçimini sağladığı yer önem taşır.
B) Derslerime çalışırım; ama film bittikten sonra.
C) Kuşları yakalamak için bahçeye kapan kurdu.
D) Mahkemede şahitlik yapabilmem için yemin ettirdiler.
E) Borç para alabilirim diye tefecilere yalvardı.

6. Günümüzde şiiri zihne hapseden bir şiir üretiliyor diyebiliriz; neyse ki geçmiş şiire tepkiyle yaklaşmayan, kendi yatağını aç aça ilerleyen ve tek tek yıldızlar gibi parlayan şiirler de yazılıyor.

Bu cümlede vurgulanmak isteneni bütünüyle içeren yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski şiirin izinde giden şiirler başarılıdır ve büyük kitlelerce sevilir.
 B) Şiiri şiir yapan, insan zihninde çakılıp kalması ve yayılımcı olmasıdır.
 C) Günümüz şiiri geçmişten uzaklaştığı için eski güzelliği ve zevki yakalayamamıştır.
 D) Şiir, geçmişle olan bağını koparmadan kendi yolunda ilerlemeli ve kendini fark ettirmelidir.
 E) Yazılan şiirler, yıldızlar gibi birbirinden uzak ve çok başarılı olmalıdır.

7. “Cebimdeki Kelimeler”de Yılmaz Erdoğan, kim olduğunu, nereden geldiğini anlatıyordu.

Bu cümlede bulunmayan öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yüklem
 B) Dolaylı Tümleç
 C) Özne
 D) Zarf Tümleci
 E) Belirtili Nesne

8. (I) Bu defa küçük şeyleri anlatmanın derdinde Şebnem İşigüzel. (II) Küçük olsa da hepimizin boyunu aşan, burnumuzdan getiren şeyleri... (III) Bize kaderimizin efendisi olmadığımızı; ama kölesi olduğumuzu anlatan küçük şeyleri... (IV) Acı zariflikler de bu küçük şeyler arasında değil midir? (V) Kapıları kapatmalar, kendine gömülmeler, kaderine boyun eğmeler, başkaları tarafından tuzla buz edilip küçük parçalara ayrılmalar...

Bu parçadaki cümlelerin hangilerinde aynı varlığın karşıt durumlarına değinilmiştir?

- A) I. ve II.
 B) I. ve III.
 C) II. ve III.
 D) III. ve V.
 E) IV. ve V.

9. I. Sanatçı yazarken her defasında maskesini yeniden düşüren kişidir.
 II. Yazar maske taksa da maskesini çıkarsa da göz değişmez; aynı gözle bakar.
 III. Bir sanatçı, ister anlaşılсын ister anlaşılmasın, maskesini yapıtları aracılığıyla indirir.
 IV. Sanatçı yazarken kendini ele vermekten kaçınmaz.
 V. Sanatçı, kalabalıklar içinde taktığı maskesini çalışırken bir yana bırakır.

Numaralanmış cümlelerin hangisi anlamca diğerleriyle aynı doğrultuda değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne-yüklem uyumu sağlanmamıştır?

- A) Yıldızlar tüm güzellikleriyle bize gülümsüyorlardı.
 B) Çamaşırlar yıkandı, ütülendi, yerleştirildi.
 C) Çocuklar çok çalıştılar ve başarılı oldular.
 D) Üç arkadaş evde film izliyordu.
 E) Kitaplar yağmurdan ıslanmışlardı.

11. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi hem yumuşamaya hem de benzeşmeye örnek olabilir?

- A) Bu güçlü duyarlılığıyla gençleri doğrulara doğru yönlendirmişti.
 B) Ölüm meraklılarına inat, mizahçı hınzırlığıyla “Gülmeye, gülmeye, gülmeye geldik!” diyor.
 C) Şiirlerine yalnızlık ve aşkla kuşatılmış bir şövalyenin ruhu eşlik ediyor.
 D) Sanatçı kurallar hapishanesine hapsedilirse ondan ne beklenir?
 E) İkinci Dünya Savaşı’nda esir düşmüş ve esir kampında katledilmiştir.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yazım yanışı vardır?

- A) Kokular dans etmesin içimde çiçek giysileriyle
- B) Karşılığını bulmuyor hiçbir sevda
- C) Herşey seninle umutlu ve huzurlu
- D) Ah! Öyle uzaksın ki bana
- E) Sen de biliyorsun terk edemiyorum zamanımı

13. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Arkasından "hoşçakal" diye seslendi.
- B) Dedemin uyurgezer olduğunu hepimiz biliyoruz.
- C) Yıllarca demiryollarında çalıştığı için vücudu çok yıpranmıştı.
- D) Sokakta boş boş gezen birtakım insanlar görüyorum.
- E) İzmir bu yıl kapkaççılardan oldukça çekti.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç yoktur?

- A) Seninle denize karşı oturup çay içelim.
- B) İsyan ettim; fakat hiçbir şeyin fayda etmeyeceğini anladım.
- C) Nihal de hayalleri kırılmış olarak evine döndü.
- D) Bir baktım ki bütün işler olduğu gibi duruyor.
- E) Seni unutamadım; çünkü sen benim baharımsın.

15. Aşağıdaki dizelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir ad tamlaması vardır?

- A) Bir dilim güneş gibi Bursa bıçakları
- B) Ya büyük şehirlerin birinde
- C) Güz sancısı sardı her yanı
- D) Şehitler tepesi boş değil
- E) Güz ordusu zehir dolu okları

16. Aşağıdaki cümle çiftlerinin hangisinde, birinci cümlede adı niteleyen sözcük, ikinci cümlede eylemi belirtme işlevini üstlenmiştir?

- A) Güzele bakmak sevaptır.
Güzel çiçeklerle kaplı bir bahçemiz vardı.
- B) İyi insanlarla arkadaşlık etmeyi severim.
İyiden, güzelden yana olan her şeyi severim.
- C) Sıkıcı bir gündü ve mutsuzdum.
Sıkıcı insanlarla sohbet etmeyi sevmem.
- D) Kardeşim rahat bir insandır.
Lütfen heyecanlanmayın, rahat oturun.
- E) Orhan Pamuk'un yeni çıkan kitabı çok güzel.
Senden aldığım elbise yeni değildi.

17. Daha yirmi dört saat olmadı mavi yolculuktan döneli. Bakır tepsinin üstünde serili duruyor getirdiklerim. Odada bir deniz, bir yosun kokusu. Göko-va'nın yerlerine karışınca açıklık, sağlık soluyan bu koku apartman odasının dört duvarı arasında can çekişiyor, ağlardan güverteye sıçrayan balıklar gibi keskin fırlayışlarla çevresini arıyor sanki.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Niteleme ve belirtme sıfatı
- B) Sıfat-fiil
- C) Edat
- D) Belirtisiz ad tamlaması
- E) Ek-fiil

- 18.** Baktım ki gökyüzü baştanbaşa bulut
Unut diyor o güzel günleri unut
Baktım ki deniz her dalgasıyla düşman
Kuşlar av peşinde balıklar pusuda
Çok gerilerde kalmış çıktığım liman
Yok görünürde sığınacak bir ada
- Bu şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Bağlaç kullanılmıştır.
B) Niteleme sıfatı vardır.
C) Sıfat-fiil kullanılmıştır.
D) Edat vardır.
E) İyelik eki kullanılmıştır.

- 19.** Babamın bu günlerde eve geleceğini biliyordum. Çünkü ne zaman gelecek olsa birkaç gün önceden telefon eder, bir ihtiyacımızın olup olmadığını sorardı. Yine öyle yaptı. Dün aradı ve bir ihtiyacımızın olup olmadığını sordu. Ben de tatile girdiğimiz için bir bisiklet istedim. Ertesi gün bütün gün evin arkasındaki tepenin üzerinde gezindim durdum. Çünkü bu tepeden köyün tamamını görmek mümkündü. Babamı da geldiğinde buradan göreceğime emindim. Akşam olduğunda tüm hayallerim suya düşmüştü. Yanılmıştım. Babam gelmemişti. Ama yarın yine bekleyecektim.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki bakış açılarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Üçüncü tekil kişili bakış açısı
B) Tanrısal bakış açısı
C) Müşahit anlatıcı bakış açısı
D) Birinci tekil kişili bakış açısı
E) Çoğul bakış açısı

- 20.** Aşağıdaki altı çizili bileşik sözcüklerden hangisi, belirtisiz ad tamlaması biçiminde kurulmuştur?

- A) Sarı yapraklar bize sonbaharı müjdeliyordu.
B) Bilgisayara çok yüklenildiği için yavaş ilerliyordu.
C) Elindeki börekleri bir hamlede yiyiverdi.
D) Gecekondu sahipleri, evlerini vermemek için direndiler.
E) Ustabaşı, duvarı yanlış ören işçileri azarladı.

- 21.** Romancı her kalıba girebilen adamdır. Roman yazarı bir tek duygunun, bir tek tutkunun adamı olmamalı. Hilmi Yavuz: "Romancının gerçek görevi 'insan' tipi yaratmak olmalıdır." derken roman yazarının da ne olduğunu belirlemiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Örnekleme
B) Tanık gösterme
C) Karşılaştırma
D) Kişileştirme
E) Benzetme

- 22.** Kimi zaman kendisiyle olan sorunlarını çözememiş ya da kimliğini bulamamış kişilerin sanat olayları ya da siyaset bahaneleri altında, haksız saldırılarına, çirkin iftiralarına uğradığınızda söz alamazsınız. Başkalarının küçüklük gösterilerinin oyuncusu olmak istemez, her çeşit yarışmanın dışına sürersiniz kendinizi. Her sükûtun ikrar olmadığının bilenlere söylersiniz suskunluğunuzu. Yazı herkese yazılmaz. Kimi yazılar istense de okunamaz. Bu yazıların söyledikleri değil harfleridir tanıdık. Çünkü başka bir kalp bilgisine, başka bir algı derinliğine gerek vardır. Bu yüzden.....

Düşüncenin akışına göre bu parçanın son cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

- A) çok şey söylediğimizi sandığımız kimi zamanlarda bazılarına hiçbir şey söylemiyoruzdur.
B) çoğu zaman, yazmak yerine konuşmayı tercih ediyoruz.
C) kitap okuma oranı yıldan yıla düşüş gösteriyor.
D) günümüzde herkes yazar olma çabasına giriyor.
E) anlayamadığımız bir yazıyı farklı zamanlarda tekrar okumalıyız.

- 23.** Ben bütün hayatım boyunca yazmışımdır. Hayatta çok sıkıldığım şeyler, bayram yemekleri, tanımadığım insan kalabalıkları, bürolar, yazıhaneler, ciddi adamlar ve ciddiyetsiz adamlar, aslında normal bir hayat yaşayan insanların yaptığı pek çok şey karşısında hayal kurmaya, yani yazmaya başladım.

Bu parçadan çıkarılabilecek asıl sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazmak, sadece sıradan şeyler konu alındığında gerçek anlamını bulur.
B) Her yazar aslında sıkıcı şeyler anlatır.
C) Hayatın sıradan olayları, düş ile yoğrulduğunda yazıya malzeme olur.
D) Sıradan olaylar da sıradan olmayan olaylar kadar ilgi çeker.
E) Normal bir hayat yaşayan insanlar, yazmanın önemini kavrayamaz.

- 24.** (I) Günümüzde iyi bir biyografiden okurun beklediği nesnel anlatımdır. (II) Aşırı övgü ya da yergi, biyografinin dışında tutularak, tek bakış açısına bağlı kalmadan kişinin farklı özelliklerini göz önüne getiren eserler tercih edilir. (III) XVI. yüzyıla değin yazılan biyografilerin çoğunda krallar, imparatorlar, peygamberler, tarihi metin niteliğinde araştırma yazıları olarak ele alınmıştır. (IV) Aynı şey otobiyografiler için de geçerlidir; yazarın kendini savunması aşırıya kaçtığında yadırganır. (V) Yazarın kendi olumsuz yönlerinden de bahsetmesi ise okur tarafından içtenlik olarak algılanır.

Numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 25.** (I) Edebi eser, okuyanın dikkat ve alakası ile canlanır. (II) Siz okumaya başlamadan önce, edebi eser, kâğıt üzerindeki kara harflerden ibarettir. (III) Onları notalara benzetebiliriz. (IV) Okuyan, onları adeta kendisine göre icra eder, kendi duygu ve düşüncesiyle doldurur. (V) Bir bakıma eser, okuyucusunu bekleyen bir üründür.

Numaralanmış cümlelerden hangisi bu parçanın ana düşüncesidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 26.** (I) Folklor, şiir için de diğer sanatlar için de bir kültür kalıtıdır. (II) O öğelerle aynılaştığı zaman şiire düşmandır. (III) Şiirimizde bunun çok başarılı örnekleri de vardır: (IV) Ahmed Arif, Cahit Külebi, Melih Cevdet Anday...(V) Hepsinden önce de Nazım Hikmet, folklorik öğelerden başarılı bir biçimde yararlanmış şairlerdendir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra: "Ama o öğelerden yararlandığı zaman da yeni renkler ve yeni sesler yakalama açısından önemli bir kaynaktır." cümlesi getirilirse parça anlamı bir bütün olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 27.** Dostluklar azalıyor çağımızda. Bir an dinleyin kendinizi, çevrenizdekilere bir bakın. Bir deneyin dost bildiklerinizi. Göreceksiniz, dost az, yok hatı. Ne yazık ki dostluk dostluk diye kendinizi yıllardır boş yere aldatmışsınız, aldatmaya da devam edeceksiniz.

Bu sözleri söyleyen kişi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karamsar B) Acımasız C) Umutlu
D) Mutsuz E) Açıksözlü

28. Taş devrinde yerleşik hayata geçen kavimler cenazelerini eskisi gibi atıyor, onları taştan yapılmış odalara koyuyorlardı. Kayalar arasında yatan bu ata cesetleri, onları ölüm perdesini kaldırmaya, mezarın ötesine bakmaya sevk etti. Ölümün öte tarafında ne olduğunu kendi kendilerine sormaya başladılar. Bu soru, ruhlarında yeni bir inancın başlangıcı oldu. Her şeye birer ruh verdiler; madene, bitkiye, hayvana taptılar. Kayalara, dallara, tabiatın her küçük kuvvetine, her küçük güzelliğine “Tanrı” dediler. Cenazeleri bile Tanrılaştırmaya kadar vardırıdılar.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Yerleşik hayata geçiş, insanoğlunun ölümüne bakışını değiştirmiştir.
- B) Cesetlerdeki değişimin gözlenmesi insanoğlunun kafasında birçok sorunun doğmasına neden olmuştur.
- C) Yerleşik hayata geçişle her şeyin bir ruhu olduğuna inanılmıştır.
- D) Tek Tanrı inancı yerleşik hayata geçişin sonunda ortaya çıkmıştır.
- E) İnsanoğlu, geçirdiği belli bir süreçte gücü olduğuna inandığı her şeye tapmıştır.

29. Değerlendirmeler genelde söz konusu sanatçıların ölüm yıldönümlerinde yazılmıştı. Onları yayımlanış tarihlerine göre değil de tarihsel dönemleri göz önünde tutarak sıraladım. Sonuçta edebiyatımızın özellikle de çağdaş edebiyatımızın bir panoraması çıktı ortaya. Bu panoramanın edebiyattaki bazı problemleri netleştirmesi için söyleşilerle bütünleşmesi gerekiyordu. Bu yüzden söyleşilere de yer verildi. Böylece edebiyatımızın aktığı damarlar, yaşadığı sorunlar, sanatçılarımızın yönsemeleri de belirginlik kazanacaktı.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- A) Değerlendirmelerinizde tarihsel dönemleri göz önünde bulundurdunuz mu?
- B) Neden iki kitapta değil de tek bir kitapta topladınız bu yazıları?
- C) Bu yapıt için çağdaş edebiyatımızın bir panoraması diyebilir miyiz?
- D) Bu yapıtın edebiyatımızın bazı sorunlarını netleştirdiğini söyleyebilir miyiz?
- E) Yapıtınızı söyleşilerle zenginleştirdiniz mi?

30. (I) XV. yüzyılda yazılı hale getirilen Dede Korkut Hikâyeleri Türklüğün milli hayatını yansıtır. (II) Türk folklorunun sayısız değerlerini, Türk milletinin insani özelliklerini, Türk kültürünün çeşitli zenginliklerini ortaya koyar. (III) Dede Korkut Kitabı’ndaki on iki parçanın her biri günümüz hikâye tekniğine uygundur. (IV) Hikâyelerin çoğunda Müslüman Oğuzlar’ın komşu beyliklerle yaptıkları savaşlar anlatılmıştır. (V) Bazılarında kendi iç mücadeleleri, bazılarında da tabiatüstü varlıklara karşı giriştikleri mücadeleler anlatılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

31. Abidin Dino diğer sanatçılardan, çok başka bir sanatçıydı. Ressamlığın ötesine geçen bir kişiliği vardı. Resim meselesini gerçekten ciddiye almıştır. Uluslararası alanda adımızı duyuran ilk ve en önemli sanatçımızdı. Onu çok geç tanıdım. Sonbaharda yapılan bir sanat fuarında... Onu tanımaktan ne kadar mutlu olduğumu söylemişim, o da: “Bunun ne önemi var; ben o kadar önemli biri değilim.” demişti. Türk resmi için büyük bir kayıp oldu ölümü.

Bu parçada A. Dino’yla ilgili olarak aşağıdaki lerin hangisine yer verilmemiştir?

- A) Kişiliğinin ressamlığıyla sınırlı olmadığına
- B) Alçakgönüllü bir insan olduğuna
- C) Dünyaca tanınan bir Türk ressamı olduğuna
- D) Resim alanında çok sayıda eser verdiğine
- E) Diğer sanatçılardan farklı olduğuna

32. Şimdi sessizce, kümelenen bulutların peşine takılıp denizlere, düşlere ve Anadolu toprağının bereketine açılmanın tam zamanı... Evet, evet her şey kendi içinde değişerek akıp giderken, kimseye yaslanmadan duran güneşe sarılıp Anadolu toprağında çılgın bir gezintiye çıkmanın, uygarlıklarda kaybolmanın, belki de Troya'dan, ya da savaş alanlarının tozlarını geride bırakarak, kaçmanın en güzel zamanı... Elime, "Her yorgun bulutun altında bir serin rüzgâr vardır." imzalı kitap ulaştığında, pencereyi açıp bulutlara çoktan binmişim bile.

Düşüncelerini böyle dile getiren bir kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bulunduğu zamandan sıyrılıp düşlerinin peşine takılmak istemektedir.
- B) Anadolu'yu geçmişiyile tanımak ve o geçmişin içinde yok olmak istemektedir.
- C) Elindeki kitabın sayesinde bambaşka bir düşün dünyası içine girebilmeyi düşünmektedir.
- D) Savaş meydanlarından kaçmak Anadolu topraklarını tanımak arzusundadır.
- E) Geçmişe dönmek, o zamanları bugüne taşımak, sadece geçmişiy yaşamak istemektedir.

33. Mükemmel bir edebi eser, insanı bütünüyle veren eserdir. Yazar ne kadar kültürlü ise, hayatı ve insanı o kadar derinden kavrar. Fakat geniş kültüre sahip olmak yeterli değildir. Hikâyeci, bir bakıma hayatın güzellik ve özelliğini yaratırken bulur. Daha iyi anlatma endişesi, onun tasvir ve üslubuna derinlik, incelik ve keskinlik verir. Hikâyeci için yazmak, incelemek ve araştırmak demektir. Hikâye tahlilcisi, onun bulduklarını gözden geçirir, bu suretle o da hayata ve insana hikâyecinin gözüyle bakar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanı bütün olarak yansıtan eserlerin kusursuz olduğuna
- B) Kültürlü olmanın hayatı ve insanı tanımada tek ölçüt olmadığına
- C) Hikâyecinin hikâyesini yaratırken hayatın güzelliklerini bulduğuna
- D) Hikâye incelemeye insanı incelemenin birçok yönden örtüştüğüne
- E) Anlatımda daha iyiye gitme çabasının hikâyeciye birçok yönden etkilediğine

34. Günlük bir meseleyle ilgili olarak yazarın kişisel düşüncelerini anlattığı kısa yazılara; yazarın kendi seçtiği bir konuda kendi kendisiyle tartışır gibi yazdığı yazılara ise adı verilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki yazı türlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) fıkra – deneme
- B) deneme – sohbet
- C) günlük – makale
- D) makale – deneme
- E) fıkra – sohbet

35. "Mani" ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Genellikle doğa, güzellik, sevgi, ayrılık temaları işlenir.
- B) İlk söyleyenleri unutulmuş; halkın ortak malı olmuştur.
- C) 4 + 3 ya da 3 + 4 duraklı, 7'li hece ölçüsü ile söylenir.
- D) Manide anlam ilk iki dizede belirir.
- E) Anonim Halk edebiyatı ürünüdür.

36. I. Tanzimat Edebiyatı

II. Fecri Âti Edebiyatı

III. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı

IV. Servet-i Fünun Edebiyatı

V. Milli Edebiyat

Numaralanmış dönemlerin kronolojik sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I., II., III., IV., V.
- B) II., III., I., V., IV.
- C) IV., III., II., V., I.
- D) V., IV., II., III., I.
- E) I., IV., II., V., III.

37. Yazarın, bu romanı ruhsal çözümlemelerinin, bir olayı toplumsal ve bireysel yönleriyle görmeye çalışmasının yanı sıra, dış dünya betimlemeleriyle de Türk romanında başlangıç sayılır. Romanın kahramanı Ali Bey, yirmi yaşlarında zengin bir ailenin çocuğudur. Çamlıca'da Mahpeyker adında kötü ahlaklı bir kadınla tanışır. Ali Bey'in annesi oğlunun Mahpeyker'le olan arkadaşlığını önlemek için evine Dilaşub adlı cariye alır. Sonrasında romanda, Ali Bey'in annesinin, oğlunu bu durumdan kurtarmak için giriştiği çabalar ve Mahpeyker'in buna karşılık vermesi anlatılır. Roman Ali Bey'in ölümüyle son bulur.

Bu parçada sözü edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemsettin Sami – Taaşuk-ı Talat ve Fitnat
- B) Namık Kemal – İntibah
- C) Recaizade Mahmut Ekrem – Araba Sevdası
- D) Ahmet Mithat Efendi – Dünyaya İkinci Geliş
- E) Sami Paşazade Sezai – Sergüzeşt

38. Aşağıdakilerden hangisi Tasavvuf edebiyatının özelliklerinden biri değildir?

- A) Sadece hece ölçüsü kullanılmıştır.
- B) Nazım birimi olarak genelde dörtlük kullanılmıştır.
- C) İlahi, nutuk, şathiye, devriye, nefes nazım türlerinde şiirler yazılmıştır.
- D) Tasavvufi terimler kullanılmıştır.
- E) Şiirler ağırlıklı olarak müzik eşliğinde söylenmiştir.

39. 15. yy. de yaşayan şair "inşa" adı verilen süslü nesrin geliştiricisi olarak bilinir.

Bu cümlede sözü edilen şair ve süslü nesir örneği olan eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sinan Paşa – Tazarrunâme
- B) Ali Şir Nevâî – Mantık'ut Tayr
- C) Mercimek Ahmet – Kâbusnâme
- D) Şeyhi – Harnâme
- E) Fuzûlî – Sâkinâme

40. Aşağıdakilerden hangisinde I. Dönem Tanzimat edebiyatı özellikleriyle ilgili bir bilgi yanlıştır?

- A) Bu dönemde yetişen yazarların ve ozanların amacı halkı eğitmek ve bilinçlendirmektir.
- B) Bu dönemin sanatçıları arasında Şinasi, N. Kemal, Ziya Paşa, A. Mithat Efendi ... vb. yer almıştır.
- C) Bu dönem yazarlarının hemen hepsi gazetecilik yapmış önemli devlet görevlerinde bulunmuşlardır.
- D) Klasizm ve natüralizm akımlarının etkisi altında kalmıştır.
- E) Bu döneme, etkilerinden dolayı "Şinasi, Namık Kemal, Ziya Paşa okulu"da denmiştir.

41. Dilin sadeleşmesine karşı olan sanatçı yaşamının sonuna kadar Servet-i Fünun anlayışına bağlı kalmıştır. Şiirlerinde ağır bir dille, kendine özgü semboller kullanmıştır. "Haç Yolunda, Avrupa Mektupları" gibi düzyazılarını ise sade bir dille yazmıştır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cenap Şahabettin
- B) Tevfik Fikret
- C) Ahmet Haşim
- D) Yahya Kemal Beyatlı
- E) Ahmet Rasim

42. Aşağıdakilerden hangisi Servet-i Fünun döneminde sanat yaşamına girdikleri halde, bu akıma katılmayan sanatçılardandır?

- A) H. Rahmi Gürpınar, A. Mithat Efendi
- B) Tevfik Fikret, Ahmet Rasim
- C) H. Cahit Yalçın, H. Rahmi Gürpınar
- D) A. Mithat Efendi, H. Ziya Uşaklıgil
- E) H. Rahmi Gürpanar, Ahmet Rasim

43. “Mahallileşme” akımı ile ilgili verilen aşağıdaki bilgilerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Edebiyatımızdaki en güzel örneklerini 18. yüzyılda Şeyh Galip vermiştir.
- B) İstanbul Türkçesine özgü söyleyiş özellikleri şiire girmiştir.
- C) Soyuttan çok somut güzeller ve güzellikler işlenmiştir.
- D) Bu akımla birlikte günlük konuşma diliyle halk zevkine yaklaşmıştır.
- E) Deyimler ve halk söyleyiş şiire girmiştir.

44. – Edebiyatımızda ilk yerli roman olan “Taaşuk-ı Talat ve Fitnat’ın” yazarıdır.

- Edebiyatla ilgili yapıtlarının yanında bilim ve dil çalışmalarında da bulunmuştur.
- “Kamus-i Türki” adlı ilk Türkçe sözlüğü yazmıştır.
- “Orhun Yazıtları’nı Türkiye Türkçesine çevirmiştir.

Bu cümlelerde özellikleri verilen sanatçımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
- B) Şemsettin Sami
- C) Ahmet Vefik Paşa
- D) Namık Kemal
- E) Ziya Paşa

45., Milli edebiyat hareketinin öncülerinden olup, daha çok hikâyeriyle tanınmıştır. adlı makalesinde ortaya koyduğu görüşlerini, hikâyelerinde uygulamaya çalışmış ve başarılı olmuştur. Dilimizin sadeleşmesinde önemli yeri olan yazar, anılarından, tarihteki kahramanlıklardan ve günlük yaşayışlardan yararlanarak, gücünü çekici anlatımdan, olaylardan alan, çoğunlukla beklenmedik sonuçlarla biten hikâyeleriyle edebiyatımızda önemli bir yer tutar. “İlk Düşen Ak, Yüksek Ökçeler, Bomba, Gizli Mabet” hikâyelerinden bazılarıdır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Ömer Seyfettin - Yeni Lisan
- B) Ali Canip Yöntem - Milli Edebiyat Meseleleri
- C) Ziya Gökalp - Türk Medeniyeti Tarihi
- D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - İzmir’den Bursa’ya
- E) Yahya Kemal Beyatlı - Edebiyata Dair

46. Milli Edebiyat döneminde Türk dili, tarihi ve edebiyatı alanlarındaki bilimsel çalışmalarıyla tanınmış; edebiyat tarihinin kurucusu olmuş; 1500’ü aşkın kitap ve makale bırakmıştır. Türk Edebiyatı Tarihi, Türk Edebiyatında ilk Mutasavvıflar, Türk Saz Şairleri Antolojisi... başlıca eserlerindendir.

Bu parçada bahsedilen sanatçımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fuat Köprülü
- B) Hamdullah Suphi Tanrıöver
- C) Ziya Gökalp
- D) Mehmet Emin Yurdakul
- E) Ali Canip Yöntem

47. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yarım uyak kullanılmamıştır?

- A) Zile'nin yolları dardır geçilmez
Soğuktur suları bir tas içilmez
- B) Her vech ile başa çıkılmaz iken
Cendereye vurup sıkılmaz iken
- C) Kapının önünden gelir geçersin
Karanfil kokulu tütün içersin
- D) Gel seninle bir ahdaman kuralım
Bağlanalım bir kara varalım
- E) Gülşen bağlarına baykuşlar konmuş
Köşk ü sarayların haraba dönmüş

48. Uçun kuşlar uçun doğduğum yere
Şimdi dağlarında mor sümbül vardır
Ormanlar koynunda bir serin dere
Dikenler içinde sarı gül vardır

Bu dizelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) 6 + 5 duraklıdır.
- B) Çapraz uyak şeklinde uyaklanmıştır.
- C) 2. ve 4. dizelerde tam uyak ve redif vardır.
- D) 1. ve 3. dizelerde redif kullanılmıştır.
- E) Pastoral şiir türündedir.

49. Önünde dün beyazlar giyinirken kara kış
Bugün sensiz kalan yaz, karalar bağlar ardından
Bu dizelerde görülen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevriye
- B) Tariz
- C) Hüsn-i Talil
- D) Telmih
- E) Teşbih

50. Aşağıdakilerden hangisi makale, fıkra ve röportaj türlerinin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Nesnel ölçütlere dayanmaları
- B) Konuyu ele alışlarının aynı olması
- C) Kesin sonuçlara dayalı olmaları
- D) Uzun süre okunan türler olmaları
- E) Gazete ve dergilerde yayınlanmaları

**51. Önceleri aruzla, duyguya ve aşka dayalı konular-
da şiirler yazan beş arkadaş, Ziya Gökalp'in çağ-
rısıyla ve Milli edebiyatın etkisiyle hece ölçüsü-
yle yazmaya başlamıştır. Bunlar daha sonraları
"Beş Hececiler" olarak anılmışlardır.**

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü
edilen edebiyatçılardan biri değildir?**

- A) Halit Fahri Ozansoy
- B) Yusuf Ziya Ortaç
- C) Oktay Rifat Horozcu
- D) Enis Behiç Koryürek
- E) Faruk Nafiz Çamlıbel

**52. Dede Korkut Hikâyeleri'yle ilgili olarak aşağıda
verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) İslami kültürün etkilerini de taşımıştır.
- B) XVI. yüzyılda, Müslüman Oğuzlar tarafından oluşturulmuştur.
- C) Bir önsöz ve 12 ayrı hikâyenin bir araya gelmesiyle oluşmuştur.
- D) Olaylar "düzyazı", karşılıklı konuşmalar ise "nazım" şeklinde verilmiştir.
- E) Hem secilere, hem de aliterasyonlara yer verilmiştir.

53. İslamiyet öncesi Türk edebiyatı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dilde yabancı sözcükler yok denecek kadar azdır.
- B) Konu hayatın her alanından alınabilir.
- C) Orhun Yazıtları, bilinen ilk nesir örneğidir.
- D) Sav, sagu, koşuk örnekleri daha çok “Divanü Lûgat’it Türk”te bulunmaktadır.
- E) Konular yerli olmakla birlikte nazım biçimlerinde yabancı etkilere rastlanır.

54. Aşağıdakilerden hangisi Şinasi’nin edebiyatımıza getirdiği yeniliklerden biri değildir?

- A) Batılı anlamdaki ilk tiyatro eseri olan “Şair Evlenmesi”ni yazmıştır.
- B) İlk kez noktalama işaretlerini kullanmıştır.
- C) İlk tarihi roman olan “Cezmi”yi yazmıştır.
- D) 1860’ta Agâh Efendi’yle birlikte ilk özel gazete “Tercüman-ı Ahval”i çıkarmıştır.
- E) Atasözlerini topladığı “Durub-ı Emsal”i Osmaniye” adlı eseri yazmıştır.

55. 1911 yılında Selanik’te çıkarılan, “halkın anlayacağı dili kullanma” ilkesini benimseyen derginin adı ve yazarları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hürriyet – Namık Kemal, Ali Canip Yöntem
- B) Genç Kalemler – Ömer Seyfettin, Ali Canip Yöntem, Ziya Gökalp
- C) İbret – Recaizade Mahmut Ekrem, Şemsettin Sami, Tevfik Fikret
- D) Varlık – Ceyhun Atuf Kansu, Faruk Nafiz Çamlıbel
- E) Yenigün – Mehmet Emin Yurdakul, Ali Canip Yöntem

56. Türk Halk edebiyatı ve Klasik Türk edebiyatı nesri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) Nesir de İslamiyetin kabulünden sonra şiirde olduğu gibi iki koldan gelişmiştir.
- B) Klasik Türk edebiyatında mensur eserlerin özünde İslamiyet görüşü egemendir.
- C) Divan nesrinde Halk nesrine göre daha fazla söz sanatları ve secilere yer verilmiştir.
- D) Halk nesrinde dil, Divan nesrine göre daha sadedir.
- E) Klasik edebiyatta tarih, saltuknâme, Halk nesrinde “Âşık Garip Hikâyesi ve Kâbusname” önemli eserlerdendir.